

Pravidlá participatívneho rozpočtu mesta Liptovský Mikuláš

Mesto Liptovský Mikuláš sa ztotožňuje s mechanizmom participatívneho rozpočtu, ako s najefektívnejším nástrojom pre samosprávu, ktoré sa snažia o naplnenie cieľov demokracie, občianskej spoluúčasti, transparentnosti, modernizácie a efektivity, tak ako ich stanovuje programový dokument OSN pod názvom Agenda 21 a ďalšie dokumenty schválené a prijaté správnymi orgánmi v Európskej únii na celoeurópskej, štátnej a komunálnej úrovni.

§ 1

Cieľ a predmet

1. Cieľom participatívneho rozpočtu je:
  - a) umožniť čo najširšiu **participáciu** obyvateľov mesta,
  - b) **inovovať a zefektívňovať** samosprávu tak, aby mohla čo najflexibilnejšie reagovať na potreby a požiadavky obyvateľov mesta a zároveň spolu s nimi realizovala verejné projekty v prospech celého mesta,
  - c) zvýšiť **transparentnosť** samosprávnych orgánov, zrozumiteľnosť a sprístupnenie politických procesov v meste každému, kto o jej fungovanie prejaví záujem.
2. Predmetom týchto Pravidiel participatívneho rozpočtu mesta Liptovský Mikuláš je vymedziť základné pravidlá, procesy, jednotlivé fázy participatívneho rozpočtu a stanoviť postavenie a úlohy jednotlivých orgánov participatívneho rozpočtu.

§ 2

Základné pojmy

1. **Participatívny rozpočet (PTR)** - je právne záväzný výstup rozpočtovej politiky mesta Liptovský Mikuláš, ktorý je výsledkom angažovania sa občanov pri prerozdeľovaní časti verejných zdrojov mesta. Participatívny rozpočet umožňuje občanom priamo sa zapojiť do rozhodovacieho procesu o prerozdeľovaní vyčlenených financií z rozpočtu mesta.
2. **Participant** – je každý obyvateľ s trvalým pobytom na území mesta Liptovský Mikuláš.
3. **Participácia** - je proces priamej účasti občanov mesta na plánovaní, vytváraní, realizácii a kontrole verejných služieb a fungovania samosprávy. Zahŕňa rôzne typy aktivít, od jednorazových činností, ako je napríklad hlasovanie, až po pravidelné zapájanie sa a spolurealizáciu konkrétnych služieb.
4. **Koordináčna rada** (ďalej len „KooR“)- je dobrovoľný, poradný, iniciatívny a kontrolný orgán participatívneho rozpočtu. KooR je spoločný orgán participatívneho rozpočtu, ktorý zabezpečuje efektívnu koordináciu procesov medzi jednotlivými komunitami, ako aj medzi komunitami a orgánmi mesta.
5. **Participatívna komunita** - je základným orgánom PR, pomocou ktorého sa otvára priestor pre občanov, aby sa intenzívne zapojili do vytvárania podoby mesta. Poskytuje podporu, informácie, prostriedky a možnosti každému, kto sa chce zapojiť do procesu participatívneho rozpočtu.
6. **Tematická skupina, teritoriálna skupina** – sú skupiny participantov participatívnej komunity, ktoré si vybrali tému, resp. mestskú časť v rámci participatívneho rozpočtu, v ktorej chcú členovia vyvíjať verejné aktivity.

§ 3 Orgány

Participatívna komunita ako základná jednotka PTR môže mať tematickú alebo teritoriálnu podobu. Jej podoba je určená funkcionalitou, úlohami, štruktúrou a pravidlami. Participatívne komunity:

- predkladajú návrhy priorít,
- predkladajú a spolurealizujú projekty,
- organizujú verejné zhromaždenia,
- komunikujú s verejnosťou a propagujú participatívny rozpočet,
- komunikujú a spolupracujú s komisiami mestského zastupiteľstva mesta.

Koordináčna rada - KooR:

- KooR tvoria všetci poslanci, ktorí zastupujú teritoriálne záujmy mestských častí a zástupca primátora mesta
- KooR si volí svojho hlavného koordinátora nadpolovičným hlasovaním prítomných členov
- KooR komunikuje s výkonnými orgánmi mesta, sprostredkúva komunikáciu medzi jednotlivými participatívnymi komunitami resp. tematickými skupinami,
- spoluorganizuje verejné podujatia a zabezpečuje pravidelné fungovanie PTR, navrhuje procesy a pravidlá,
- kontroluje realizáciu projektov, predkladá správy a výstupy z procesov PTR na schválenie mestskému zastupiteľstvu a výkonným orgánom mesta,
- predkladá poradie schválených projektov vo verejnom zvažovaní alebo hlasovaní výkonným orgánom mesta,
- schvaľuje vznik a berie na vedomie zánik participatívnej komunity alebo tematickej skupiny.

Výkonné orgány:

- výkonnými orgánmi mesta vo vzťahu k PTR sú: vedúci odborov a oddelení a riaditelia organizácií zriadených mestom
- komunikujú s členmi KooR,
- realizujú zadania vyplývajúce z participatívneho rozpočtu pre aktuálny rok,
- predkladajú návrh participatívneho rozpočtu do mestského zastupiteľstva,
- podieľajú sa na organizácii verejných podujatí v kontexte participatívneho rozpočtu,
- v súlade so zákonnými ustanoveniami zverejňujú objednávky, faktúry a čerpanie rozpočtu pre schválené projekty,
- v súlade so zákonnými ustanoveniami poskytujú všetky potrebné informácie verejnosti,
- spolu s KooR predkladajú správu o realizácii projektov do mestského zastupiteľstva najneskôr do 31.6. za predchádzajúci kalendárny rok,
- zodpovedajú za nastavenie procesov pre projekty participatívneho rozpočtu.
- Výkonné orgány sa zaväzujú spolupracovať so všetkými zástupcami koordinačnej rady.

Mestské zastupiteľstvo:

- berie na vedomie a schvaľuje návrh participatívneho rozpočtu pre nasledujúci rok,
- vytvára priestor v komisiách mestského zastupiteľstva pre členov participatívnych komunít alebo tematických skupín,
- kontroluje realizáciu participatívneho rozpočtu,
- schvaľuje návrhy projektov a alokáciu finančných prostriedkov na kalendárny rok rešpektujúc výsledky verejného zvažovania alebo verejného hlasovania.

§ 4

Podanie, kontrola a vyradovanie projektov

1. Občan, ktorý sa stane členom participatívnej komunity a následne tematickej skupiny, má možnosť navrhovať projekty. Členovia teritoriálnych a tematických skupín prediskutujú návrhy možných riešení v podobe projektových zámerov. Projekt sa predkladá do verejného zvažovania alebo na verejné hlasovanie.
2. Za spracovanie návrhu projektu v teritoriálnej a tematickej skupine zodpovedná člen KooR.
3. Návrhy projektov sa predkladajú písomne a musia obsahovať:
  - meno (názov) a adresu (sídlo) navrhovateľa, telefonický a emailový kontakt,
  - stručný popis projektu,
  - rozpočet projektu s kvantifikáciou nákladov jednotlivých položiek v členení podľa rozpočtových pravidiel mesta
  - ak navrhovateľ získal, alebo sa uchádza o podporu na predkladaný projekt zo strany mesta aj z iných výdavkových položiek rozpočtu mesta, je potrebné túto skutočnosť uviesť,
  - informácie o dobrovoľníckej činnosti navrhovateľa pri realizácii projektu.
4. Doručené návrhy projektov kontroluje člen KooR v spolupráci s povereným zástupcom mestského úradu. Kontroluje sa formálna správnosť predložených návrhov. Neúplné návrhy vráti KooR na doplnenie so stanovením novej lehoty na predloženie. Návrhy projektov spĺňajúce náležitosti podľa §4 ods. 3 postúpi člen KooR mestskému úradu, ktorý zabezpečí ich zverejnenie.
5. Návrh projektu môže byť vyradený, ak ani po stanovení náhradnej lehoty na predloženie nespĺňa náležitosti podľa §4 ods. 3. Vyradený môže byť projekt, ktorý nie je v kompetencii mesta Liptovský Mikuláš a objem nákladov na realizáciu projektu nie je v súlade so schváleným rozpočtom pre participatívny rozpočet. Člen KooR vyradenie projektu odôvodní a predstaví pri verejnom zvažovaní alebo verejnom hlasovaní.

§ 5

Verejné zvažovanie a hlasovanie

1. Základným rozhodovacím mechanizmom v procese je verejné zvažovanie. V rámci tohto procesu určujú delegáti poradie jednotlivých navrhnutých projektov s ohľadom na vopred určené kritéria pre vypracovanie projektov.

2. Procesu verejného zvažovania sa môže zúčastniť každý, kto je rozhodnutím priamo dotknutý. Na základe verejného zvažovania sa vytvorí poradie participatívnych projektov vrátane uvedenia alokovanej sumy.
3. Hlasovanie predstavuje dôležitý rozhodovací mechanizmus, avšak svoje miesto nachádza len vtedy, keď:
  - a) zlyhal proces verejného zvažovania a skupina nenašla konsenzus,
  - b) v procese rozhodovania je prioritná čo najširšia možná participácia, resp. si to vyžaduje predmet zvažovania a nie je možné vytvoriť relevantné fórum verejného zvažovania, v ktorom by nebolo potrebné hlasovanie,
  - c) pri voľbe a obsadzovaní potrebných funkcií a pozícií.
4. Váha jednotlivých spôsobov hlasovania je nasledovná:
50% - verejné zvažovanie na zhromaždení zástupcov participatívnych komunít (vyžaduje sa fyzická prítomnosť participantov)
50% - hlasovanie prostredníctvom hlasovacích lístkov do prenosnej schránky umiestnenej na Mestskom úrade Liptovský Mikuláš.
5. Otvorenie prenosnej schránky uskutoční KooR a poverený zamestnanec mestského úradu, o čom sa vyhotoví zápis. Celkový výsledok hlasovania, vrátane zoznamu schválených projektov, oznámi KooR prostredníctvom mestského úradu nasledujúci deň po otvorení prenosnej schránky, a to na internetovej stránke mesta Liptovský Mikuláš, na úradnej tabuli mesta, v mesačníku Mikuláš a prípade aj v iných vhodných médiách.
6. V prípade rovnosti hlasov za poradie projektu rozhodne žrebovanie. Predseda KooR alebo ním poverený člen KooR v prítomnosti zamestnanca mestského úradu vyžrebuje nové poradie projektov, ktoré mali rovnaký počet hlasov.

§ 6

Realizácia projektov

1. Po schválení projektu vo verejnom zvažovaní alebo hlasovaní a po akceptácii a schválení participatívneho rozpočtu mestským zastupiteľstvom nasleduje realizácia projektu.
2. Schválené projekty odovzdá KooR bezodkladne cestou povereného zamestnanca mestského úradu primátorovi mesta na ich realizáciu. Primátor zabezpečí realizáciu projektov v zmysle osobitných predpisov. Podmienkou realizácie projektu je predchádzajúce schválenie rozpočtu mesta Liptovský Mikuláš mestským zastupiteľstvom. KooR odovzdá mestskému úradu aj neschválené a vyradené projekty.
3. Vedúci jednotlivých odborov mestského úradu Liptovský Mikuláš a riaditelia organizácií zriadených mestom v spolu práci s členmi KooR zabezpečia prípravu potrebných pokladov k implementácii projektu.

§ 7

Monitoring a zhodnotenie projektov

1. Za monitoring realizácie projektov sú zodpovední vedúci príslušných odborov Mestského úradu Liptovský Mikuláš.

2. Členovia KooR pravidelne monitorujú realizáciu projektov a po jeho realizácií vypracujú zhodnotenie projektov pre výkonné orgány mesta Liptovský Mikuláš, mestské zastupiteľstvo a pre širokú verejnosť. Realizácie projektov môžu byť odprezentované na záverečnom diskusnom fóre.

§ 8

Prechodné a záverečné ustanovenia

1. Prvým rozpočtovým rokom PTR bude rok 2016. Pre tento rok bude rozpočtovaná úhrnná čiastka 25 000 eur s rozpisom podľa rozhodnutia KooR na jednotlivé mestské časti. Projekty budú predkladané a prerozpočtované počas roka.
2. O výške čiastky pre PTR každý ďalší rok rozhodne Mestské zastupiteľstvo na základe návrhu KooR.
3. Tieto pravidlá schválilo Mestské zastupiteľstvo na svojom zasadnutí dňa 17.9.2015 a účinnosť nadobudli týmto dňom.

V Liptovskom Mikuláši, 17.9.2015

Ing. Ján Blcháč, PhD., v.r.
primátor mesta